

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/81/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415202233
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5415202233.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. T. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., A. č. XXXX/X, zastúpený advokátkou JUDr. Katarínou Barinovou, so sídlom B. B., J. C.. XX, proti odporkyni: Ing. Arch. K. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. A., Z. E. č. XXXX/X, zastúpená advokátkou JUDr. Evou Peničkovou, so sídlom L. A., J. č. XXXX/XX, o zaplatenie 55.000,- Eur s príslušenstvom, v konaní o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/73/2015-139 zo dňa 7. decembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/73/2015-139 zo dňa 7. decembra 2015 potvrdzuje.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa na zaplatenie žalovanej sumy. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné uznesenie.
2. V konaní nebolo sporné, že účastníci konania žili v spoločnej domácnosti približne od roku 1998 do roku 2013 a odporkyňa nadobudla do svojho výlučného vlastníctva nehnuteľnosti - pozemky a rodinný dom s garážou. Medzi účastníkmi nebolo sporné ani to, že navrhovateľ rôznymi spôsobmi čiastočne investoval do uvedených nehnuteľností. Navrhovateľ aj odporkyňa sa v priebehu roku 2013 z rodinného domu vystažovali, ukončili spoluzítie. Z vykonaného dokazovania a aj zo zhodného tvrdenia strán je zrejmé, že finančnú stránku mali riešiť tak, že po vystažovaní sa navrhovateľa z domu, tento sa prenajme a z nájmu bude splácaná hypotéka, prípadne sa budú pokúšať dom (vrátane nezastavaného pozemku) predať. Nezastavaný stavebný pozemok (nehnuteľnosti teraz zapísané na LV č. XXXX k.ú. I.) predala odporkyňa kúpnu zmluvou č. V 194/14 zo dňa 5.3.2014 za kúpnu cenu 33.000,- Eur, kde 1.000,- Eur predstavuje sumu, ktorá je vyplatená realitnej kancelárií, rodinný dom a garáž (nehnuteľnosti teraz zapísané na LV č. XXXX k.ú. I.) predala kúpnu zmluvou V 2151/14 zo dňa 8.12.2014 za kúpnu cenu 250.000,- EUR, kde však značná časť kúpnej ceny bola vyplácaná priamo kupujúcimi na dlhy viaznúce na nehnuteľnostiach. Je zrejmé, že účastníci sa pokúsili uzavrieť dohodu o vyrovnaní vzájomných záväzkov, čo potvrdzuje stretnutie dňa 16.8.2013, kde okrem účastníkov bol aj syn navrhovateľa J. C., ako o tom svedčí aj emailová komunikácia medzi týmito osobami a návrh zmluvy o majetkovom vyrovnaní.
3. V danom prípade sa navrhovateľ domáhal zaviazania odporkyne k zaplateniu žalovanej sumy na základe uzatvorenej ústnej dohody zo dňa 16.8.2013, ktorá mala vzniknúť na stretnutí navrhovateľa, odporkyne a J. C.. Vykonaným dokazovaním bolo podľa názoru súdu jednoznačne preukázané, že k uzavretiu dohody, ktorá by odporkyňu zaväzovala zaplatiť navrhovateľovi sumu 55.000,- EUR nedošlo. Súd nespochybnil, že medzi stranami došlo k vyjednávaniu o obsahu zmluvy, na základe ktorej by sa odporkyňa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi časť ním vynaložených finančných prostriedkov na

jej výlučné vlastníctvo (rodinný dom, garáž), avšak nebola preukázaná dohoda o výške tejto sumy. Predložená emailová komunikácia jednoznačne preukazuje, že stále ešte aj v novembri 2013 len prebiehalo zmluvné vyjednávanie o obsahu zmluvy, kde výška výplatku navrhovateľovi mala byť riešená až v súvislosti s jeho záväzkom, resp. podielom na opravách a výške ceny za predaj, napr. nezastavaného stavebného pozemku. Aj z výsluchu svedka J. C. je zrejmé, že zmluvné vyjednávanie o obsahu zmluvy 16.8.2013 bolo napäté, bolo zrejmé len to, že jeho otec mal byť vyplatený zo sumy za predaj nezastavaného stavebného pozemku a zvyšok sa mal doriešiť po predaji domu. Z emailovej korešpondencie je zrejmé, že na tomto rokovaní bola odporkyňou žiadaná aj povinnosť navrhovateľa podieľať sa na opravách, kde však k tomuto nebol navrhovateľ ochotný a bolo navrhované práve svedkom, aby sa to riešilo z kaucie zloženej nájomníkom, avšak k prenajatiu domu nikdy nedošlo. Aj z výpovede svedka je zrejmé, že išlo len o štádium vyjednávania o obsahu zmluvy, nakoľko sám svedok sa pokúsil pripraviť písomné vyhotovenie tejto zmluvy, ktoré však odporkyňou nebolo akceptované.

4. Z vykonaného dokazovania je potom zrejmé, že pokiaľ navrhovateľ dal návrh na to, aby mu bola vyplatená suma 55.000,- Eur, ale odporkyňa s tým súhlasila s výhradami, či už sa týkali výšky predpokladanej kúpnej ceny za nezastavaný stavebný pozemok alebo dom a garáž, ale predovšetkým aj povinnosti podieľať sa či už osobne, resp. finančne na potrebných opravách a úpravách domu, garáže a pozemku, možno toto v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka považovať za odmietnutie návrhu navrhovateľa a ponuku nového návrhu. V konaní nebolo preukázané bezvýhradné prijatie návrhu navrhovateľa odporkyňou na vyplatenie sumy 55.000,- Eur z titulu jeho vložených investícií. Akékoľvek prijatie návrhu, kde by došlo k zhode návrhu a prejavu jeho prijatia preukázané nebolo, naopak bolo preukázané, že strany sa aj po dátume 16.8.2013 stále pokúšali o zmluvné vyjednávanie o obsahu zmluvy. Pokiaľ teda sa navrhovateľ domáhal vyplatenia žalovanej sumy z titulu uzatvorenej dohody dňa 16.8.2013 a uzavretie zmluvy v zmysle § 44 ods. 1 OZ, nebolo preukázané, súd návrh zamietol.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia na ďalšie konanie. Nesúhlasil s argumentáciou okresného súdu, ktorý konštatoval, že medzi stranami došlo k vyjednávaniu o obsahu zmluvy, na základe ktorej by sa odporkyňa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi časť ním vynaložených finančných prostriedkov na jej výlučné vlastníctvo, avšak nebola preukázaná dohoda o výške tejto sumy. Upríamil pozornosť na mailovú komunikáciu účastníkov, z ktorej je zrejmé, že navrhovateľka potvrdila svoj záväzok na úhradu sumy 55.000,- Eur, čo korešponduje s výpoveďou svedka Ing. J. C.. Podmienkou pre vznik nároku na zaplatenie uvedenej sumy bol predaj rodinného domu za sumu prevyšujúcu 200.000,- Eur, čo bolo splnené. Tiež nie je pravdou tvrdenie okresného súdu, že vyplatenie žalovanej sumy malo byť viazané na finančnú účasť odporcu pri úpravách nehnuteľnosti. Uvedené negoval aj svedok Ing. J. C.. Úmyslom účastníkov bolo uzatvoriť dohodu o výške vyrovnania navrhovateľa z titulu investície do majetku odporkyne v situácii, keď navrhovateľ nebude v budúcnosti tento majetok z dôvodu svojho vystaňovania užívať a takisto ako nevlastník nebude priamo participovať na vyplatenej kúpnej cene za tento majetok. Takisto z vykonaného dokazovania vyplýva, že k uzavretiu takejto dohody došlo, pričom obe strany akceptovali, že odporkyňa navrhovateľovi z výťažku z predaja nehnuteľností vyplatí sumu 55.000,- Eur, a to za podmienky predaja domu s garážou za sumu vyššiu ako 200.000,- Eur. Ak okresný súd poukazoval na fakt, že aj po 16.8.2013 strany ďalej komunikovali o uzatvorenej dohode, ani v jednej mailovej komunikácii nie je jej uzatvorenie spochybnené, a to ani zo strany navrhovateľa, ani zo strany odporkyne, naopak táto jej uzavretie výslovne potvrdzuje. Snaha navrhovateľa ústne uzatvorenú dohodu položiť na papier vyplývala z pocitu jeho právnej neistoty pri budúcom vymáhaní pohľadávky, ktorý sa v konečnom dôsledku, keď odporkyňa v súčasnosti účelovo popiera a priori uzatvorenie dohody, ukázal ako opodstatnený. Za procesnú vadu považoval odvolateľ postup okresného súdu, ktorý zamietol jeho návrh na vykonanie znaleckého dokazovania prednesený na pojednávaní dňa 7.12.2015 za účelom zistenia hodnoty investície do nehnuteľnosti odporkyne, pričom svoj postup nijako neodôvodnil. Naviac, uvedenie dôvodu, pre ktorý navrhol vykonať ďalšie dokazovanie vypracovaním znaleckého posudku posúdil ako zmenu návrhu na začatie konania, pričom takýto návrh zo strany navrhovateľa prednesený nebol. Vzhľadom na konštatovanie súdu, že nie je sporné, že účastníci konania spolu žili a z toho dôvodu navrhovateľ do majetku odporkyne zo svojich výlučných finančných prostriedkov investoval, je zarážajúce, nelogické a v rozpore so zisteným skutkovým stavom, že súd odmietol vykonať navrhované dokazovanie, ktoré by jednoznačne preukázalo, či uplatnený nárok navrhovateľ na vrátenie toho, čo do majetku odporkyne investoval, je oprávnený. Odvolateľ poukázal aj na vyjadrenie zástupkyne odporkyne, ktorá na pojednávaní uviedla, že „odporkyňa nikdy nespochybňovala skutočnosť, že sa chce s navrhovateľom vyrovnáť, ale nie v ňom prezentovanej výške. Skutočné investície navrhovateľa vie odporkyňa hodnoverne preukázať, napriek tomu, že nie sú predmetom tohto konania“.

6. Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že nespornosť vynaložených nákladov navrhovateľa na nehnuteľnosť, ktorú účastníci konania spoločne užívali, nemožno zlúčiť s povinnosťou plniť podľa ústnej dohody, ktorá nikdy nevznikla. Odporkyňa mala snahu dohodnúť sa, avšak strany ku konsenzu nedospeli. Zdôraznila, že stretnutie s navrhovateľom dňa 16.8.2013 prebiehalo vo veľkom napätí, a preto tu nemohli odznieť tak jednoznačné prejavy vôle, ako to tvrdil svedok Ing. J. C.. Podieľanie sa navrhovateľa na opravách domu považovala odporkyňa za podmienku uzavretia dohody, ku ktorej nakoniec nedošlo. Už mailová správa zo dňa 17.8.2013 potvrdzuje, že obsahom rokovania nebola len suma vyrovnania, ale aj ďalšie podstatné náležitosti, a to predovšetkým opravy nehnuteľnosti. Sám svedok vo svojej mailovej správe zo dňa 20.8.2013 uvádza, že „s tým maľovaním sa dohodneme vo štvrtok, keď prídem, ja na to nemám čas a ak sa to malo platiť nejakým chlapom, tak to by podľa mňa malo ísť z kaucie, ktorú zložil na dom nový nájomca“. Výpoveď svedka C. sledovala záujmy otca (navrhovateľa) a zjavne protirečí reálnemu skutkovému stavu. Svedok tiež potvrdil, že medzi zmluvnými stranami boli aj po rokovaní dňa 16.8.2013 predkladané ďalšie a ďalšie oferty, ktoré ale stále neboli akceptované adresátmi. Odporkyňa tiež poukázala na fakt, že v návrhu na uzavretie spornej dohody boli uvedené aj viaceré nepravdivé údaje. Pokiaľ sa strany nedohodli o všetkých podstatných náležitostiach zmluvy, táto nemohla vzniknúť.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

8. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

9. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení odporcu. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné než navrhnuté dôkazy, a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

10. Je zrejmé, že vzhľadom na vzťah účastníkov konania, ktorí v minulosti žili v jednej domácnosti, bolo nevyhnutné zamerať pozornosť na charakter právnych pomerov medzi nimi v súvislosti s financovaním ich spoločného života. Je evidentné, že z titulu vzájomného blízkeho vzťahu navrhovateľa a odporkyne, títo vynakladali finančné prostriedky na uspokojovanie spoločných potrieb. S ohľadom na takéto spolužitie sa javí dôvodným vnímať vynakladanie finančných prostriedkov v minulosti ako smerujúce k budovaniu vzájomného vzťahu dôvery. Existenciu vôle, ktorú účastník takého vzťahu prejaví pri nákupe, či financovaní spoločných potrieb, treba skúmať s ohľadom na jej prejav v čase, kedy bola realizovaná. Neskorší rozpad vzťahu, nevráživosť, hnev by nemali mať vplyv na posúdenie toho, čo bolo zamýšľané v relevantnom čase pri nákupe konkrétnych vecí, či vynakladaní prostriedkov na vec druhého partnera. Uvedené platí najmä v prípadoch, kedy je zjavné, že investované prostriedky mali slúžiť potrebám druhého účastníka právneho vzťahu, resp. obom partnerom a až pri neskoršom zániku blízkeho partnerského vzťahu sa účastník, ktorý vynaložil finančné prostriedky, cíti byť dotknutý a žiada vrátenie toho, čo partnerovi poskytol.

11. Pre posúdenie právnych vzťahov ku kúpeným či zhodnoteným veciam je samozrejme podstatné preskúmanie jednotlivých úkonov účastníkov, avšak bez posúdenia vôle účastníkov, nie je možné jednoznačne definovať právny vzťah k dotknutým veciam. S ohľadom na princípy sporového konania je predovšetkým na navrhovateľovi, aby preukázal, že mu uplatnený nárok patrí, a to podrobným opisom skutkových okolností odôvodňujúcich tvrdené právo, teda v kontexte riešeného prípadu, že finančné prostriedky vynaložil na majetok inej osoby s úmyslom, aby tieto boli následne refundovné.

12. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na navrhovateľovi, ktorý tvrdí, že jeho práva boli dotknuté, aby preukázal, že mu nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno jeho žalobe vyhovieť.

13. Pre rozhodnutie o uplatnenom nároku nebola rozhodujúcou skutočnosťou, že navrhovateľ realizoval investície do nehnuteľnosti vo vlastníctve odporkyne. Dané úkony totiž realizoval dobrovoľne a z nijakého vykonaného dôkazu nevyplývalo, že by ho tieto právne kroky mali v budúcnosti oprávňovať na náhradu vynaložených prostriedkov. Navrhovateľ konal dobrovoľne a slobodne, prejavil vôľu zhodnotiť majetok odporkyne a musí ísť na jeho ťarchu, že si svoj postup „neošetril“ dohodou, ktorá mohla byť eventuálnym právnym titulom na priznanie nároku v aktuálnom súdnom konaní. Inak povedané, základom úspechu účastníka malo byť preukázanie právneho základu uplatneného práva, ktoré nemohlo byť odôvodňované len samotnou realizáciou investícií. Vynaloženie finančných prostriedkov na majetok iného je prvou tvrdenou skutočnosťou, na ktorú musela nadväzovať ďalšia odôvodňujúca vôľa procesných strán nahraďiť si vzájomne poskytnuté plnenia.

14. Krajský súd sa stotožnil s podrobným odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, ktorý postavil svoju argumentáciu na neunesení dôkazného bremena navrhovateľom ohľadom uzavretia dohody o vrátení financií. Účastník mohol dosiahnuť úspech v spore preukázaním uzavretia dohody s odporkyňou o náhrade poskytnutej investície, ku ktorej však nedošlo. Začatý negociačný proces mohol indikovať vôľu odporkyne k finančnej náhrade, avšak pokiaľ sa táto vôľa nestretla so zhodným prejavom druhej strany, nemožno konštatovať jej uzavretie. Odvolací súd vnímal postup navrhovateľa ako neefektívny pri ochrane jeho práv, hoci on sám to môže pociťovať ako výraz nespravodlivosti.

15. K argumentom ohľadom nevykonania znaleckého dokazovania odvolací súd uvádza, že toto by nebolo na účely súdneho konania potrebné, keďže zistenie presnej výšky investície nebolo rozhodujúce. Podstatným bol právny titul, na podklade ktorého navrhovateľ uplatnil nárok a ktorého existenciu nepreukázal (dohoda o vrátení finančných prostriedkov).

16. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože o nich rozhodne súd prvého stupňa (§ 244 ods. 4 O.s.p.).

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)